

Juhani Tauriainen

Kuusamon sukukokouksessa 2.7.2016

valittu sukuseuran hallituksen puheenjohtaja

Tauriaisten suvun nimikkopuu istutettiin alle kirjattujen sanojen saattelemana 3.7.2016 puolenpäivän aikaan

Hyvät ystävät ! Olemme tänään 3.7.2016 varsin erityislaatuisessa tapahtumassa - todistamassa sukumme nimikkopuun istuttamista. Täällä Kuusamossa on mielestäni hieno ja paikallisia sukuja ja niiden historiaa kunnioittava tapa: istutetaan tähän kauniin kirkon kupeeseen "sukujen puuta". Aikaa myöten tuosta nurmikentästä nousee Kuusamon keskuspaikalle "sukujen puisto", joka on nyt jo hyvässä alussaan. Hieno idea!

Kun päätimme tulla tällä kerralla kokoustamaan Kuusamoon, päätimme myös jättää jälkeemme Tauriaisten suvun muistopuun. Nyt se nököttää tuossa vierelläni hoikkana ja taipuisana taimena, mutta yhden sukupolven päästä se on uskoakseni jo suuri puu, jos vain saa kasvuunsa suojaa, rauhaa ja voimaa maasta. En tiedä kaikkea, miksi juhlamme järjestelytoimikunta päätyi pihlajapuuhun. Olisin voinut itse valita toisinkin ja päätyä suosikkiini suomalaiseen mäntyyn. Mutta hyvin kelpaa Tauriaistenkin ajatella "sinisiä ajatuksia" ja antaa ajatustensa lentää myös pihlajapuun siimeksessä. Elämys on aina ihailta syksyn ensi pakkasten kirjavoittamia pihlajanlehtiä ja katsella sen marjaterttujen punaa tai aistia kesän ja tuoreuden viehätys ja viettelys kukkaterttujen tuoksussa - vaikkapa helluntaiheilan kainalossa pihlajapuun suojassa.

Pihlajapuulla on suomalaisissa kansantarinoissa monia erilaisia merkityksiä. Sillä on myös monia käyttömuotoja, kun pihlaja soveltuu ja taipuu moneen paikkaan. Ajatellaanpa asiaa hieman. Kun sen puuaineksi on tiivis, taipuisa ja luja, siitä ovat esi-isät tehneet astioita, puukäsitöitä, huonekaluja, haravanpiikkejä, seiväshyppyseipäitä, tuuli- ja vesimyllyjen rattaiden hampaita, kärrynakselistoja, puujousia, luokkeja, rekien aisanosia. Kuin pihlajapuut, Tauriaisetkin ovat taipuneet moneksi vuosisatojen aikana. Ehkäpä pihlajan sitkeys ja Tauriaisten sitkeys ovat sukua toisilleen, ja kestäviä ovat molemmat myös tuulussa ja tuiskussa. Ja kun miettii esim. nykyisten Tauriasten ammattien ja tehtävien runsautta ja kirjoa, sukumme naiset ja miehet ovat sopineet moneen rakoon ja sopeutuneet mitä erilaisimpiin tehtäviin.

Pihlaja on suomalaisten kulttuurissa pyhä puu. Kalevalan mukaan se oli Ukko Ylijumalan vaimon, maanjumalattaren Raunin puu. Pihlaja oli aivan erityisen pyhä, jos se kasvoi oudossa tai ahtaassa paikassa kuten toisen puun rungossa tai kallion ahtaassa halkeamassa. Se selvisi ahtaassakin paikassa kuten sukumme naiset ja miehet ovat selvinneet.

Entisaikoina pihlaja piti istuttaa uudisrakennuksen pihalle ensimmäisenä puuna onnea tuomaan ja estämään vesisuonten haitallinen vaikutus. Kun se oli altis leviämään ja taimettumaan, talojen pihapiireihin syntyi usein lukuisia monihaaraisten pihlajoiden ryppäitä. Eurooppalaisessa kansanperinteessä pyhä pihlaja suojeli talonväkeä pahalta taikuudelta. Toisaalta se oli myös velhojen taikasauvojen valmistuspuu.

Kalevalassa pihlajan kautta ennustettiin hyvät vuodet, vaimo-onni ja tulevat vainot ja sodat. Saamelaiskulttuurissa kylään tulevien vieraiden asiaa arvailtiin panemalla pihlajaisia puuta tai lastuja tuleen. Jos puusta vuoti kirkasta vettä, saatiin Pohjolassa elää rauhassa. Jos puusta vuoti verenväristä rusehtavaa nestettä, oli tulossa sota. Jos vuoti mettä eli lastuista tulen lämmössä kihisevä neste oli makeaa, taloon tulevat vieraat olivat kosijoita. Kansanlääkinnässäkin pihlajanmarjoilla oli taikavoimaa. Sillä parani reumatismi ja keuhkoviati. Marjojen kirpeä mehu edisti virtsaneritystä ja auttoi ulostusvaivoissa. Marjat ovatkin ravintoarvoltaan vähintään perunan veroisia ja C-vitamiinia on niissä runsaasti.

Tuokoon siis tämä pihlaja suvullemme edelleen onnea ja antakoon sen asuinsijoille suojaa! Kasvakoon tästä taimesta tuuha ja ylevä puu Kuusamon sukujen puiston ja sen hoitajien turvallisessa huomassa !

Sukujuhväkeä sukuun istutusta todistamassa 3.7.2016